

**Thuis
spelen & leren**
(leeftijd 2,5 - 6)

Dieren- vrienden

Algemene informatie

Dieren- vrienden

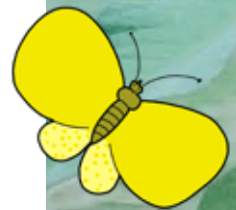
Geschatte duur: 1 à 2 weken

Tijdens de vorige thuisunit '**De natuur gaat door**' hebben we het vooral gehad over het belang van spelen in de ontwikkeling van jonge kinderen. In de vervolguniteit 'Dierenvrienden' focussen we op hoe je het spelen en leren thuis zo leuk en uitdagend mogelijk kan maken!

Je kind(eren) gaat of gaan dieren verzorgen en onderzoeken. Ze zoeken, verzorgen en verzamelen dieren. Verder ontdekken ze hoe je een stevige kooi maakt, hoe diertjes onder de grond leven, hoe ze een schuilplaats maken en hoe kleine dieren er nu precies uit zien.

Uiteindelijk wordt er een dier naar keuze geknutseld. Aan het einde van de unit mag dit dier volop gedeeld worden: voor het raam en als je wilt, mag een foto met IPC/IEYC gedeeld worden. Onder de inzendingen verloten we een leuke verrassing.

Leren met IEYC

Het international early years curriculum (IEYC) is gebaseerd op de ontwikkeling van het jonge kind, van 2,5 tot 6 jaar. We zien de volgende ontwikkelingen bij peuters en kleuters:

1 Impliciet (onbewust) naar expliciet (bewust) leren

Leren gaat in veel gevallen onbewust en vanzelf. Spelen is daarbij erg belangrijk. Begin daarom niet te snel met het aanbieden van werkbladen, maar stimuleer het spelen. Wees ook niet teleurgesteld als je kind ander spel laat zien dan je had verwacht.

2 Ik-gericht naar samen

Jonge kinderen spelen graag alleen of naast elkaar. Als je met je kind meespeelt, kijk dan goed wat het doet. Repeterende handelingen (steeds opnieuw een kopje thee inschenken bijvoorbeeld) zijn niet saai, maar passend bij de leeftijd. Deze herhaling is juist een goede basis voor het latere leren.

Wat jonge kinderen nodig hebben om thuis spelenderwijs tot leren te komen:

- ☛ Een duidelijke structuur van leren, van **Startpunt** tot **Afsluiting**.
- ☛ Een **rijke speelleeromgeving** die prikkelt, nieuwsgierigheid maakt en uitdaagt. Met 'Rijke' bedoelen we niet dat er veel spullen gekocht moeten worden, maar dat er afwisseling is. Verderop noemen we een aantal mogelijkheden voor het inrichten van **speelleerplaatsen**.
- ☛ En een **ouder die af en toe kijkt** wat het kind doet en **meespeelt** met het spel van het kind.

Een duidelijke structuur

Op school verlopen de thema's volgens een vaste, voor kinderen herkenbare structuur. Het zou goed zijn om deze structuur thuis (voor zover mogelijk) aan te houden. De structuur helpt je kind bij het leren van en stimuleert de ontwikkeling.

Hieronder vind je een overzicht van de verschillende fases van de structuur. In de uitwerkingen op de volgende pagina's vind je concrete voorbeelden per fase. Het is afhankelijk van de leeftijd hoe de fase er precies uitziet.

De structuur van (thuisleren met) IEYC

Het startpunt

Het startpunt is een activiteit in de vorm van een spannende inleiding voor kinderen, waarmee elk thema wordt gestart. Plezier en enthousiasme creëren voor het thema is hierbij het belangrijkste doel.

Kennis oogst

De kennis oogst geeft de kinderen de kans om te laten zien wat zij al weten en wat zij nog willen weten over het thema dat behandeld wordt.

Uitleg

Nadat je kind heeft verteld wat hij of zij al weet of nog wilt weten over het onderwerp, vertel je als ouder wat en hoe er geleerd of ontdekt gaat worden op de verschillende speelleerplaatsen.

Onderzoek en verwerking in de speelleerplaatsen, in en rondom huis

In deze fase spelen en leren kinderen op verschillende plekken in en rondom huis. In deze zogenaamde **speelleerplaatsen** leren kinderen door onderzoeks- en verwerkingsactiviteiten.

De afsluiting

De afsluiting is het afronden na een bepaalde periode of activiteit. De afsluiting helpt kinderen om datgene wat ze geleerd hebben te evalueren. Ten tweede is de afsluiting bedoeld om te 'vieren' wat er geleerd is. Tijdens de afsluiting kun je ook samen met je kind nadenken over nieuwe speelleerplaatsen.

Speelleerplaatsen

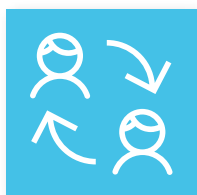
Op school heb je een aantal speelleerplaatsen. Je ziet ze hieronder.

Thuis moet je natuurlijk een klein beetje improviseren, omdat je waarschijnlijk niet de ruimte en de materialen hebt. Een mooie oplossing is om de speelleerplaatsen één voor één te ontdekken. Het hoeft niet allemaal tegelijk. Heb je geen tuin om over bloemen en planten te leren? Misschien kun je dan ergens een wandeling maken met je kind?

Neem de tijd en laat je kind in alle rust de speelleerplaatsen verkennen en ontdekken. Soms duurt het even voordat kinderen in de flow van het spelen komen.

☛ Het is voor kinderen fijn als ze verschillende keuzes hebben. Ook kunnen kinderen zich vaak goed langere tijd op een plek vermaken. Herhaling draagt bij aan ontwikkeling.

Speelleerplaatsen

**Centrale themaplaats/
Rollenspel**

Huisplaats

Bouw- en constructieplaats

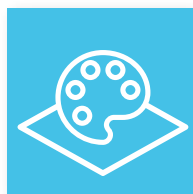
Zand- en waterplaats

Ontdekplaats

Informatieplaats

Atelier

Ontwikkelingsgebieden

Binnen elke speelleerplaats worden de vier ontwikkelingen gestimuleerd: **sociaal-emotioneel**, **taal**, **rekenen** en **motoriek**. Meestal ontwikkelen kinderen meerdere gebieden tegelijkertijd.

Ze zijn tijdens het spelen aan het **experimenteren**, **ontdekken** en **onderzoeken**. Dat is hoe ze leren.

Experimenteren

De kinderen verkennen zonder vooropgezet plan nieuwe materialen en mogelijkheden met materialen. Hierbij worden zoveel mogelijk zintuigen geprikkeld. Kinderen worden uitgedaagd om te handelen en de ervaringen die ze daarbij opdoen uit te breiden en te verwoorden.

Ontdekken

Door experimenteren doen kinderen ontdekkingen. Door de ontdekkingen te verwoorden krijgen de kinderen grip op bepaalde concepten zoals drijven en zinken, magnetisme, smelten etc. De spontane ontdekkingen die kinderen doen worden reflectief door de leerkracht bewust gemaakt. De leerkracht kan ook een activiteit doelbewust inzetten om iets te ontdekken.

Onderzoeken

Onderzoeken vraagt een vragende houding van kinderen. Ze willen weten hoe iets zit of werkt.

Thuisonderwijs en persoonlijke ontwikkeling

IEYC en IPC werken met **persoonlijke doelen**. Dit zijn waarden en kwaliteiten die we kinderen willen meegeven tijdens het leren.

De maatschappij is de afgelopen weken flink veranderd. Doordat de kinderen thuisonderwijs krijgen zijn er een aantal facetten weggevallen die heel belangrijk zijn voor de ontwikkeling van een (jong) kind. Daarom is het belangrijk dat kinderen:

- **vindingrijk** en **inventief** zijn.
- **aanpassingsvermogen** hebben.
- sterke **persoonlijke** en **morele waarden** te ontwikkelen.

Het doel **samenwerking** kan tijdens deze unit van grote toegevoegde waarde zijn als broertjes en zusjes van verschillende leeftijden thuis samen leren. Samen opdrachtjes doen, samen voor de dieren zorgen.

Het doel **onderzoek doen** en **nieuwsgierig zijn** is erg belangrijk. Kinderen leren vragen stellen, nieuwe ervaringen aangaan, nieuwe ontdekkingen doen en deze verbinden aan andere leerervaringen. Ook leren ze **persoonlijke interesses** ontwikkelen door op onderzoek uit te gaan. Door met ze te spelen en samen op onderzoek uit te gaan prikkel je de nieuwsgierigheid in de thuissituatie.

Ontwikkelen van **moraliteit** gaat over de juiste keuzes maken. Kinderen leren gepast gedrag te laten zien, afhankelijk van de situatie. Ze denken na over hun gedrag, herkennen wanneer gedrag goed of verkeerd is, bijvoorbeeld de waarheid vertellen.

Met de coronamaatregelen horen de kinderen allemaal nieuwe **sociale regels**, waar ze zich ook aan moeten houden. Niet meer knuffelen met opa en oma, spelen op afstand. Het naleven van deze regels gaat ook over goed gedrag. Knuffelen en affectie tonen is wel heel belangrijk. Knuffelen met dieren mag gelukkig nog wel.

Startpunt

Het Startpunt is een activiteit in de vorm van een spannende inleiding voor kinderen waarmee elk thema wordt gestart. Plezier en enthousiasme creëren voor het thema is hierbij het belangrijkste doel.

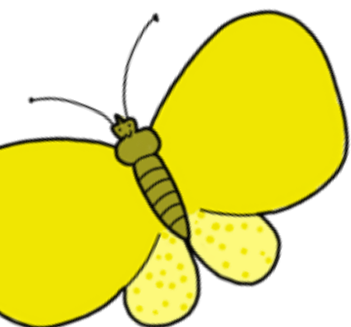
De kinderen ontdekken dat er in en rondom het huis allerlei dieren leven. Sommige dieren leven in de tuin onder een steen en zorgen voor zichzelf, maar andere dieren leven misschien wel in het huis, en daar moet voor gezorgd worden.

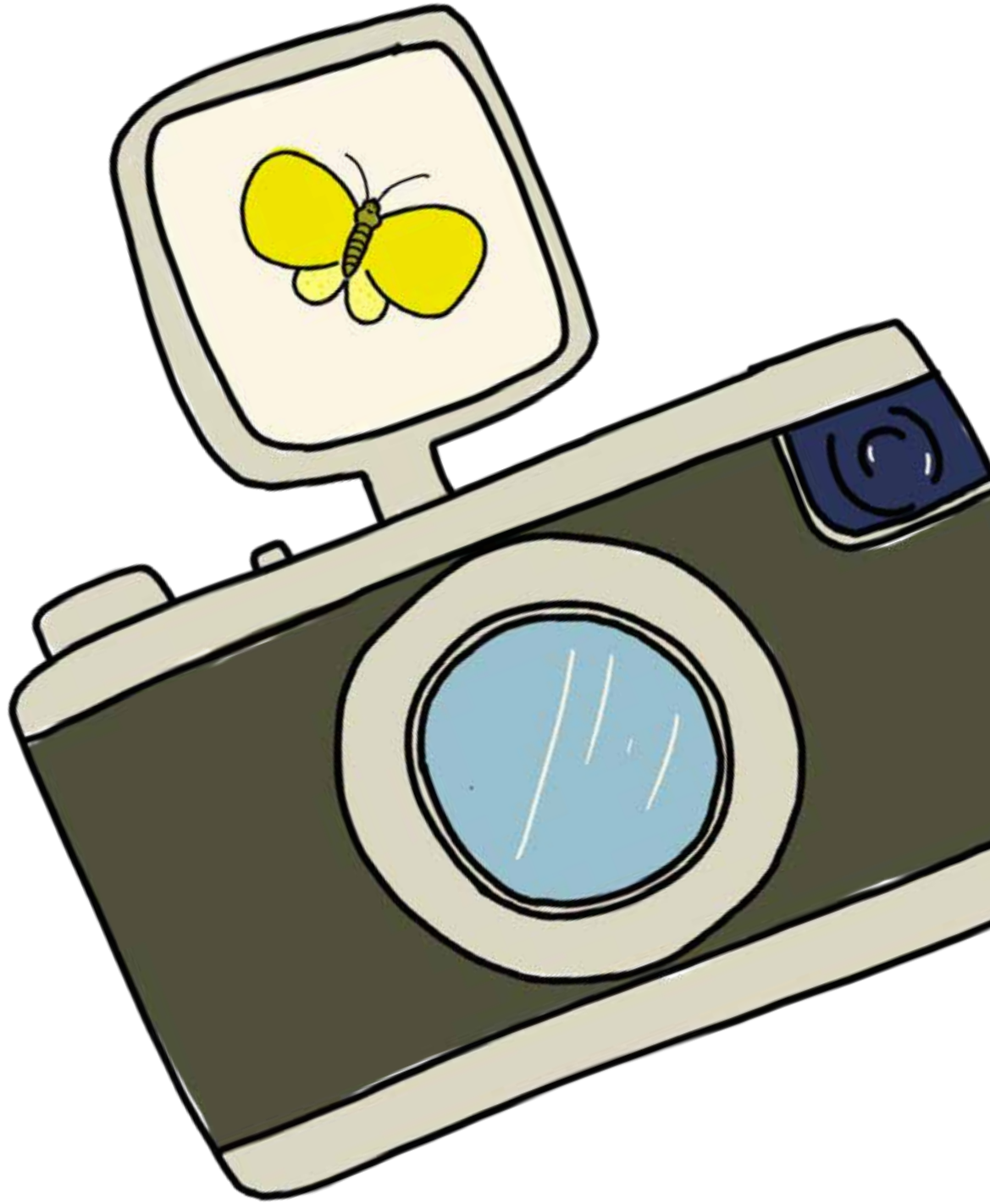
We beginnen met een spel. Op de volgende pagina zie je een **bingokaart**. Daarop staan verschillende dieren. Probeer samen met je kind om zoveel mogelijk van deze dieren te vinden. Dit kan in de tuin of thuis, maar soms ook door samen te gaan wandelen. Denk aan het park of aan een slootkant.

Er is één bingovakje nog leeg. Misschien kom je een dier tegen dat er niet op staat. Maak onderweg foto's van de dieren die je bent tegengekomen, zodat je samen nog eens terug kan kijken.

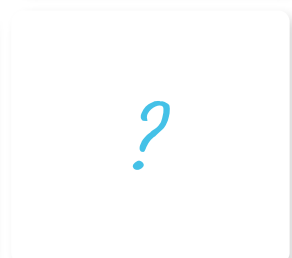
Wat heb je nodig?

- de dierenbingokaart (volgende pagina)
- een smartphone of camera
- een pen of stift

Dierenbingo!

Kennisoogst

De Kennisoogst geeft de kinderen de kans om te laten zien wat zij al weten en wat zij nog willen weten over het thema dat behandeld wordt. Tijdens deze Kennisoogst ontdekken de kinderen wat ze al van dieren weten.

Knip van de dierenbingokaart uit het **Startpunt** kaartjes.

👉 **Idee:** je kunt je kind ook vragen of het de dieren op kaartjes wilt tekenen.

Kijk samen naar de plaatjes en laat kinderen eerst eens zelf groepjes maken (categoriseren). Kijk eens welke ideeën het kind heeft om zelf groepjes te maken. Welke dieren leggen ze bij elkaar en waarom?

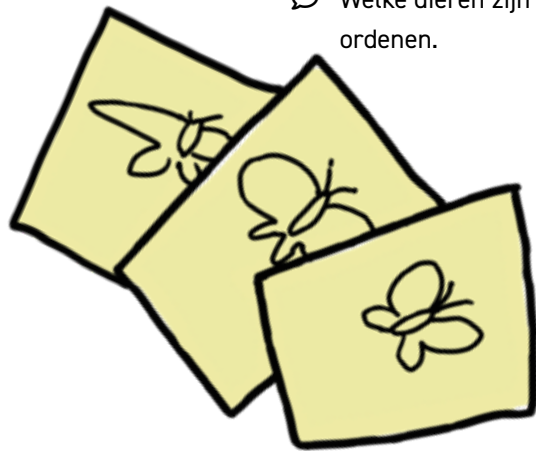
Nadat het kind groepjes heeft gemaakt, ga jij op een andere manier groepjes maken. Vertel ook waarom je bepaalde dieren bij elkaar hebt gelegd. Kunnen jullie samen iets bedenken om op nog een andere manier groepjes te maken?

Je kunt onderstaande opdrachten gebruiken.

- Sorteert op diersoort.
- Sorteert op wie eet wat.
- Leg de dieren van groot naar klein.
- Pak drie lege vellen papier. Teken op 1 papier de lucht, op 1 papier het water en op 1 papier de grond. Laat de kinderen de dierenkaartjes nu bij het juiste vel papier leggen. Waar leven de dieren?

Je kunt de kennisoogst nu uitbreiden met de volgende vraag:

- 🗨 Welke dieren zijn vrienden van elkaar? Welke juist niet? Laat je kind dit opnieuw ordenen.

Uitleg

Vertel je kind dat we de komende week leren over **de dieren om ons heen**. Welke dieren vind jij leuk en welke spannend? We hebben allemaal voorkeuren. We leren over de verzorging, hoe je met ze om kan gaan, we onderzoeken waar ze wonen en wat ze eten.

Onderzoek & verwerking

Hieronder en op de volgende pagina's vind je suggesties voor activiteiten per speelleerplaats.

Huisplaats/Centrale themaplaats

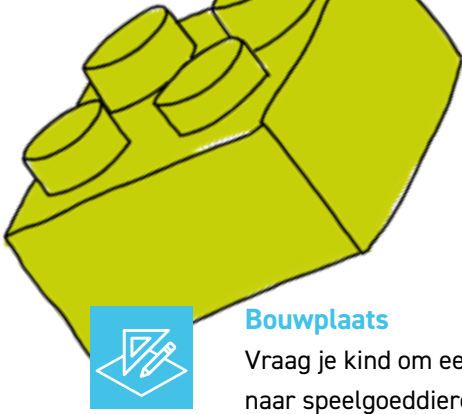
Thuis is eigenlijk één grote centrale themaplaats. Het is belangrijk dat het kind op verschillende plekken kan spelen en zich fijn voelt. Samen spelen met vriendjes lukt nu misschien even niet zo goed. Voor de sociale ontwikkeling van kinderen is dit echter wel heel belangrijk.

In dit thema gaan kinderen voelen dat ze ook vrienden kunnen zijn met dieren. Samen spelen met de ouders of met aanwezige broertjes en zusjes is ook heel erg belangrijk in deze periode. Dit is goed voor de **sociaal-emotionele** ontwikkeling.

Kinderen willen graag de echte wereld naspelen. Misschien is er in huis een keukenplekje voor het kind aanwezig waar hij/zij eten voor de dieren kan maken. Als er geen huisdieren zijn kan een knuffel ook verzorgd en uitgelaten worden.

Bouwplaats

Vraag je kind om een **verblijfplaats** te maken voor een dier. Ga met je kind op zoek naar speelgoedieren en knuffels in verschillende maten. Denk hierbij ook aan miniatuurdiertjes van playmobil, lego en duplo.

Verzamel met je kind verschillende materialen waarmee het een dierenverblijfplaats denkt te kunnen maken. Welke materialen zijn geschikt voor het gekozen dier? Denk hierbij aan blokken, verschillende maten planken en latten, touw, mandjes, stukken schuimrubber, stro en lappen, klein constructiemateriaal (k'nex, playmobil, duplo, etc.), natuurlijke en kosteloze materialen.

Geef je kind de tijd om met de materialen te experimenteren.

Bekijk samen afbeeldingen van dierenverblijven.

- Hoe zien de slaap- en leefplekken van de verschillende dieren eruit?
- Waar moet je allemaal aan denken om de dieren veilig te laten slapen en leven?
- Welke dieren slapen en wonen waarin?
- Welke verblijven vinden de kinderen mooi? Kunnen ze toelichten waarom?

Ga ook met je kind op zoek naar welke benodigdheden je in huis hebt. Dit kan zijn een mand, kooi, etensbakje, voer, etc.

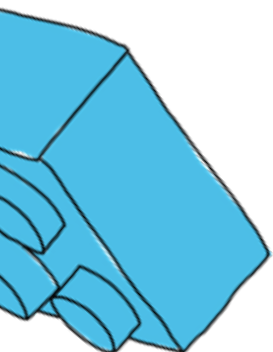
Eventuele uitbreiding van de bouwplaats

Als je merkt dat je kind niet verder komt in het spel van het bouwen van een hok zou je een toevoeging kunnen doen. Laat je kind nadenken over het bouwen van een **schuilplaats** voor een dier.

Vertel dat dieren in de omgeving zich moeten kunnen verstoppen als er gevaar is en ze een veilig plekje nodig hebben om te slapen. Er wordt niet, zoals bij huisdieren, voor ze gezorgd. Dat doen ze zelf! Laat de kinderen verschillende afbeeldingen van de schuil-, slaap- en verstopplaatsen van dieren in de omgeving zien. Deze kan je misschien op internet vinden.

Ook zou je kunnen kijken naar de foto's van het **Startpunt**. Wellicht hebben jullie al iets gezien wat op een schuilplaats voor een dier lijkt.

Waar bevinden de plaatsen zich? Hoog in de boom, naast het water, in de grond, tussen de struiken. Waarom daar? Laat je kind een natuurlijke schuilplaats voor een dier maken.

Zand- en waterplaats

Het werken met zand en water is goed voor de ontwikkeling van de **motoriek** van het kind. Bij deze speelleerplaats is er veel ruimte voor de nieuwsgierigheid en creativiteit van het kind.

In de zandplaats kan worden geëxperimenteerd met het maken van dierenverblijfplaatsen onder de grond. Bij een zandplaats kun je denken aan een zandbak, het zand in een speeltuin, maar ook een emmer of bak met zand of potgrond.

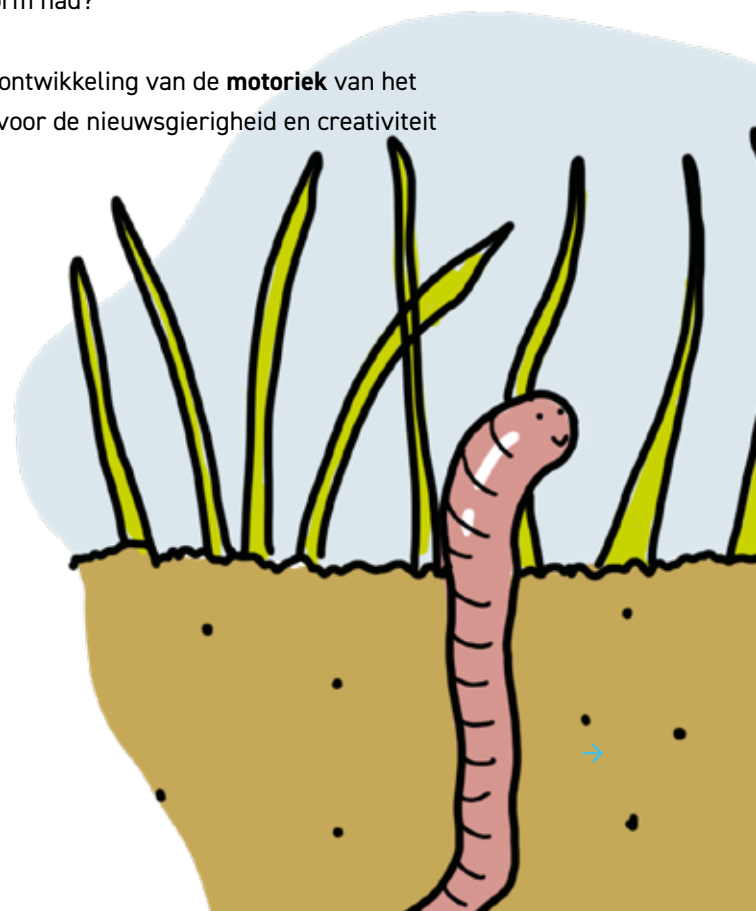
Vertel de kinderen dat sommige kleine **beestjes onder de grond** leven. Vraag hen of ze er een kunnen noemen. Kunnen ze bedenken hoe een beestje onder de grond kan leven? (De kinderen zullen *holletjes* en *gangetjes* of *tunnels* opnoemen.) Vertel de kinderen dat de beestjes onder de grond leven, zodat ze niet gezien worden door roofdieren. Een super goede verstopplaats dus!

Laat de kinderen holletjes en tunnels maken. Leg uit dat het allemaal goed verstoppt moet zijn. De kinderen kunnen hun tunnels testen met korte kralensnoeren, knikkers of papieren propjes. Ze ontdekken fenomenen als: 'van hoog naar laag', 'schuin', 'vastzitten', etc.

Geef het kind de ruimte om ideeën bij te stellen en opnieuw te testen. Stel, indien nodig, in je begeleiding vragen.

- Hoe kan je het tunneltje onzichtbaar maken?
- Waarom blijft de ketting steken?
- Zou het helpen als de tunnel een andere vorm had?

Het werken met zand en water is goed voor de ontwikkeling van de **motoriek** van het kind. Bij deze speelleerplaats is er veel ruimte voor de nieuwsgierigheid en creativiteit van het kind.

Ontdekplaats

⚠ Let op: Er wordt in de Ontdekplaats gewerkt met **levend materiaal**. Zorg voor respectvolle omgang. Zo mag het water niet te warm worden (door de zon bijvoorbeeld).

Zet na het ontdekken en leren de gevonden dieren weer terug op de plaats waar je ze gevonden hebt. Door het werken met levend materiaal zijn er mogelijkheden om na te denken over **moraliteit**. Wat doe je wel, wat doe je niet en waarom?

Praat samen over het **Startpunt**. Welke dieren hadden jullie gevonden en waar wonen ze? In de ontdekplaats gaan we meer ontdekken en leren over kleine beestjes in de natuur.

Ga met je kind op zoek naar een doorzichtige vaas, pot of bak (glas of plastic) .

Breng samen met je kind een bezoek aan een sloot, grasveld, tuin, bos of park om onderzoeksmateriaal te verzamelen. Neem een schepnet, emmer en bakje mee om kleine diertjes te vangen en te vervoeren.

Bekijk samen de diertjes die gevonden zijn. Inventariseer wat de kinderen al weten over verschillende beestjes.

De kinderen onderzoeken met **vergrootglazen** de verschillende diertjes. Laat hen beschrijven wat ze zien.

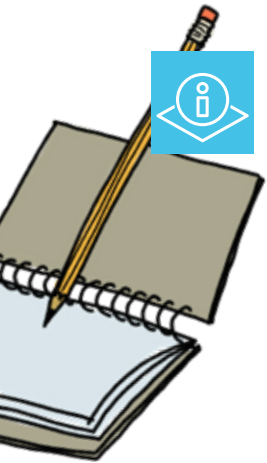
- 🗨 Welke kleur hebben de beestjes?
- 🗨 Hoeveel poten zien ze?
- 🗨 Hebben ze vleugels?

Kijk met de kinderen naar de **overeenkomsten en verschillen** tussen de beestjes. Laat ze dan zo precies mogelijk aangeven wat ze zien en waar het beestje woont.

- 🗨 Zit het op een blad, in het gras of in het zand?
- 🗨 Wat denk je dat het beestje eet?

De kinderen kunnen de **beestjes natekenen**. Hoeveel beestjes van een soort hebben jullie gevonden? Laat de kinderen dat erbij noteren. Kunnen ze verklaren waarom er veel van het ene en weinig van het andere soort te vinden is?

Informatieplaats

Verrijk de informatieplaats (dit kan een plank in een kast, een tafeltje of hoekje zijn) met boeken, plaatjes, foto's en woordkaartjes die een relatie hebben met dieren om ons heen. Denk ook aan puzzels, spelletjes of vertelplaten met afbeeldingen van dieren.

Leg de **kaartjes van het Startpunt en de Kennisoogst** in de informatieplaats. Kinderen kunnen hiermee de sorteerspelletjes herhalen en er nieuwe spelletjes mee bedenken. Ook kunnen ze **informatie opzoeken** over de dieren van de bingo. Als je bij de Kennisoogst gemerkt hebt dat het kind nog moeite heeft met het categoriseren van dieren, dan kun je dat in deze speelleerplaats gericht oefenen.

Bijvoorbeeld

- van groot naar klein
- aantal poten
- grond, water of lucht
- etc

☛ Kinderen die het leuk vinden en er aan toe zijn in deze speelleerplaats de **dierennamen laten stempelen of schrijven**.

Er zijn allerlei activiteiten die de kinderen kunnen doen in de informatieplaats. Denk bijvoorbeeld aan een **boekje lezen** of **filmpjes kijken**.

☛ Tip

- ▶ <https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-dieren-in-huis/>
- ⓘ Schooltv over de dieren in huis.

Speel in op de nieuwsgierigheid van je kind en ga samen op zoek. Als er oudere kinderen in het gezin aanwezig zijn is het een mooie **samenwerkingsopdracht**.

Ook kunnen de kinderen ontdekken welke huisdieren er zijn, waar deze dieren in huis leven, wat ze nodig hebben en hoe groot ze zijn. Denk hierbij aan de volgende vragen:

- 🗨 Waar slapen ze in?
- 🗨 Waar spelen ze mee?
- 🗨 Moeten de dieren gekamd of geborsteld worden of juist niet?

Als je zelf een huisdier thuis hebt, bespreek dan eens met je kind wat er allemaal aan verzorging nodig is en welke taak je kind de komende tijd eens op zich kan nemen.

Ga samen na wat jullie geleerd hebben. Wat wist het kind eerst niet en nu wel?

Atelier

In het atelier op school bieden we zoveel mogelijk verschillende materialen en technieken aan, maar tijdens het thuisleren is het belangrijk dat je lekker en met plezier knutselt met je kind. Tijdens het werken in het atelier ontwikkel je onder andere de **fijne motoriek**.

Je kind gaat **een dier maken**. Dat kan op allerlei manieren en is afhankelijk van de knutselspullen die voor handen zijn. Met welke materialen wil het kind graag knutselen?

Bekijk **foto's en afbeeldingen** van dieren. Denk hierbij ook terug aan het Startpunt, maar ook aan foto's in boeken of op internet. Welk dier wil het kind zelf graag maken?

Laat je kind nadenken over een aantal belangrijke vragen.

- Hoe voelt het dier?
- Hoe ziet de huid van het dier eruit?
- Welke kleur en welke materialen (zacht, hard, glimmend, donzig, etc.) passen bij dat dier?
- Hoe gaan de kinderen het aanpakken?
- Welke ideeën hebben ze?

Afsluiting

Vieren wat er geleerd is!

De afsluiting heeft twee hoofddoelen. Ten eerste helpt het de kinderen om datgene wat ze in het thema geleerd hebben te **evalueren**. Ten tweede is de afsluiting bedoeld om te '**vieren**' wat er geleerd is.

Je kind heeft een heleboel geleerd over dieren. Ook heeft hij/zij misschien wel de verzorging van een huisdier op zich genomen. Je kind heeft geleerd dat het belangrijk is om vrienden te hebben en nu die even niet dichtbij zijn, is het ook heel fijn om vrienden te zijn met dieren.

Je kind heeft een **eigen dier gemaakt** in het atelier. In allerlei vensterbanken in Nederland zie je op dit moment beren van de berenjacht. Laat het kind het zelf gemaakte dier ook voor het raam zetten. Het is ook leuk om af en toe een foto of filmpje te maken en dit naar school te sturen.

Wie is jouw
dierenvriend?
Deel jouw dier
online!

Deel jouw dierenvriend!

Online actie

Maak kans op een leuke verrassing!

We zijn bij IEYC/IPC heel erg benieuwd naar welke dieren er allemaal met de unit 'Dierenvrienden' gemaakt worden. De resultaten zouden we graag online delen met andere scholen in Nederland.

Stuur daarom een foto van het geknutselde dier naar info@ieyc-nederland.nl of info@ipc-nederland.nl. Onder de inzendingen verloten we een leuke verrassing!

NB: we delen de foto's in een openbare omgeving. Hou dus rekening met het eventueel in beeld zijn van je kind of kinderen en hun privacy. We mogen alleen foto's van kinderen delen, als daar expliciet ouderlijke toestemming voor gegeven wordt.

Ook in de tijd van het thuisonderwijs is het goed om te delen wat er allemaal in het spel van de kinderen gebeurt. **Samen blijven leren!**

IEYC Nederland
Great Learning Nederland B.V.

Sint Janssingel 238
5211 DA 's-Hertogenbosch
+31 6 16 35 46 73
info@ieyc-nederland.nl

www.ieyc-nederland.nl

